

A hedemanni értelemben vett gazdaságjogászra vall mindjárt a munkának a szerző előszavában ismertetett célkitűzése: „túljutni a paragrafusok száraz szövedékén és a kötelmi jog egyes jelenségeit gazdasági és kulturális szerepükben mutatni be”.

Ennek a célnak a szolgálatában áll a mű rendszere. A kötelmi jog általános tanainak előrebocsátása után a szerző az egyes ügyletfajtákat gazdasági szerepük szerint „elidegenítő”, „használat-átengedő”, „hitel-”, „munka-”, „személyegyesülési” és „segéd”-ügyletek címei alá sorozza.

Ezzel a csoportosítással ugyan jórészt csak a már a BGB. szerkesztői által is szem előtt tartott rendszertani beosztást juttatja külsőleg is kifejezésre, az egyes csoportokon belül azonban olyan ügyleteket is ismertet, amelyekkel a BGB. részben egyáltalán nem, részben pedig a rendszer más helyén foglalkozik. Így — hogy csak egy ügyletcsoportot ragadjak ki — a „hitelügyletek” körében a kölcsön után az utalványt tárgyalja; itt foglalkozik az értékpapirokkal, a hitellevéllal, csekkel, sőt a biztosítási ügylettel és az életjáradékkal is; végül ugyanitt szorít helyet még a tőzsdei határidőügyletek lényegének az ismertetésére is. Óvatos újításai által Hedemann a kötelmi jog klasszikus termeibe a gazdasági élet szabad levegőjét engedi be, anélkül azonban, hogy a magánjogi dogmatika patinás és kipróbáltan teherbíró padlózatát kirugná lába alól.

A kötelmi jog-intézményeinek gazdasági és kulturális szerepét hivatottak ismertetni az egyes ügyletcsoportok elé bocsátott általános bevezetések is, mint pl. éppen a „hitellelet”-nek vagy a „munkajog” alapvonásainak bevezető ismertetése. Ugyanebből a szempontból kitűnő szolgálatot tesznek a köznapi élet jelenségei köréből sűrűn meritett példák, amelyeknek különös jelentőségük van annál fogva, hogy tankönyvről van szó.

A szerző a mű során sohasem felejt el, hogy tankönyvet ír. Nem törekszik a tárgyalt anyag teljes kimerítésére, részletkérdésekkel nem sokat bibelődik. Az intézmények lényegét azonban világosan és a német szakirodalomban csaknem páratlan könnyedséggel és közvetlenséggel ismerteti.

A könyv határozott „tankönyv” jellegénél fogva nem nagyon alkalmas arra, hogy a magyar jogász német jogkérdésekre tájékozódást keressen benne. Mint tankönyv azonban ideális, és felettébb kíváncsot volna, hogy a hazai tankönyv-irodalom fejlődésre is hatással legyen. Az ilyen tankönyv elől nem kell a jogászságnak a „vázlat”-ok és „kivonat”-ok sivár, jogszellem-ölő mezejére menekülnie.

Dr. Hoff György.

Ügyvédi határidőnapló. A Magyar Törvénykezés 1933. évi ügyvédi zsebhata-ridő-naplója most hagyta el a sajtót. A könyv a naptári részen kívül az ügyvédek részére a mindennapi életben szükséges tudnivalókat tartalmazza. Szerkesztette: Dr. Pongrácz Jenő. Ára: 1 P 20 f.